

Avizul Comitetului Economic și Social European privind Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Plan de acțiune privind integrarea și incluziunea pentru perioada 2021-2027

[COM(2020) 758 final]

(2021/C 286/23)

Raportor: **Paul SOETE**

Sesizare	Comisia Europeană, 14.1.2021
Temei juridic	Articolul 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene
Secțiunea competentă	Secțiunea pentru ocuparea forței de muncă, afaceri sociale și cetățenie
Data adoptării în secțiune	16.4.2021
Data adoptării în sesiunea plenară	27.4.2021
Sesiunea plenară nr.	560
Rezultatul votului (voturi pentru/ voturi împotrivă/abțineri)	205/1/9

1. Concluzii și recomandări

1.1. CESE remarcă cu satisfacție că Planul de acțiune al Comisiei privind integrarea și incluziunea (denumit în continuare „Planul de acțiune”) face parte dintr-un răspuns cuprinzător la provocările legate de migrație, astfel cum este prezentat în noul Pact privind migrația și azilul.

1.2. Planul de acțiune are un domeniu de aplicare mai larg decât cel precedent: spre deosebire de predecesorul său din 2016, noul Plan de acțiune nu-i vizează numai pe migranți, ci și pe cetățenii UE „proveniți dintr-un context de migrație”. Deși integrarea este importantă și pentru această categorie de cetățeni, precum și pentru toți cetățenii și rezidenții, abordarea poate duce și la acțiuni mai puțin specifice, deoarece problemele cu care se confruntă noii-veniți sunt diferite de cele ale migranților din a doua și a treia generație.

1.3. Instrumentele de integrare și incluziune sunt, în principal, de competența autorităților naționale, regionale și locale. Acțiunile la nivelul UE sunt complementare și sunt concepute pentru a promova, a facilita și a coordona colaborarea. În consecință, Planul de acțiune nu conține obiective globale sau specifice pentru statele membre, ci doar recomandări. Având în vedere situația actuală și impactul pandemiei, există riscul ca aceste probleme de integrare să fie considerate ca având o prioritate mai mică.

1.4. Planul de acțiune abordează toate domeniile de politică esențiale pentru integrarea socioeconomică și politică a migranților nou-sosiți și oferă o imagine de ansamblu asupra listei de inițiative europene în diferite domenii care pot avea un impact asupra migrației și integrării. CESE subliniază că adevăratele provocări rezidă în punerea în aplicare a acestor politici.

1.5. CESE sprijină obiectivele propuse de Planul de acțiune în domeniile sectoriale cheie. Cu toate acestea, dorește, de asemenea, să sublinieze că este vorba de exemple de acțiuni posibile, mai degrabă decât de obiective măsurabile. Din acest motiv, punerea lor eficientă în aplicare pare să fie condiționată de un proces de monitorizare care nu a fost încă instituit. CESE încurajează Comisia să instituie o monitorizare continuă a punerii în aplicare a Planului de acțiune.

1.6. În comparație cu Planul de acțiune din 2016, aici se acordă mai multă atenție dimensiunii de gen a integrării în general. Aspectele de gen ar trebui evidențiate și în diferitele secțiuni din domeniile sectoriale.

1.7. CESE evidențiază că valoarea muncii, în general, ar trebui să fie un fir conducător al Planului de acțiune, întrucât munca, în toate formele sale, este un aspect-cheie al integrării și al dezvoltării personale.

1.8. Planul de acțiune oferă o imagine de ansamblu asupra tuturor instrumentelor de finanțare disponibile în fiecare domeniu sectorial. Aceste instrumente par, însă, a fi concepute pentru experții în subvenții, iar CESE sugerează Comisiei să faciliteze accesul la finanțare, de exemplu prin crearea unui instrument dedicat integrării. De asemenea, CESE se teme că finanțarea dedicată integrării va ajunge, treptat, să aibă o prioritate scăzută.

1.9. CESE subliniază importanța societății civile, în general, pentru integrarea în modul de viață local, precum și rolul specific al sindicatelor și al organizațiilor patronale.

2. Contextul

2.1. Planul de acțiune privind integrarea și incluziunea pentru perioada 2021-2027 face parte dintr-un răspuns cuprinzător la provocările legate de migrație, astfel cum este prezentat în noul Pact privind migrația și azilul. El se bazează pe angajamentele din Planul de acțiune al UE privind integrarea din 2016, pe care îl actualizează, și are o durată de șapte ani, cu o evaluare la jumătatea perioadei, în 2024, în conformitate cu CFM pentru aceeași perioadă.

2.2. Necesitatea unui plan de acțiune este generată de diferențele izbitoare dintre migranți și populația autohtonă în ceea ce privește nivelurile de educație, de ocupare a forței de muncă, de sărăcie și condițiile de locuit. Pentru a menționa o cifră care ilustrează acest decalaj, procentul tinerilor migranți (cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani) care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare în UE este de 21 %, față de 12,5 % pentru cei născuți în UE. Există, de asemenea, o disparitate importantă de gen, procentul tinerelor migrante care se încadrează în această categorie ridicându-se la 25,9 % ⁽¹⁾.

2.3. Pandemia de COVID-19 a scos la lumină inegalitățile profunde în accesul migranților la asistență medicală, ceea ce implică riscuri pentru societate în ansamblu. De asemenea, a arătat că este mai probabil ca migranții să lucreze în domenii care necesită un contact interpersonal strâns și, prin urmare, sunt mai expuși la COVID-19.

2.4. Integrarea deplină a migranților pe piața muncii ar putea genera câștiguri economice mari pentru bunăstarea națională, inclusiv pentru sistemele de pensii și în ceea ce privește contribuțiile fiscale ⁽²⁾. Acesta este un rezultat reciproc avantajos, deoarece integrarea deplină aduce beneficii și migranților, oferindu-le acces la sistemul de protecție socială al țării-gazdă.

2.5. Planul de acțiune se referă la un set de principii și valori-cheie generale, comune tuturor politicilor de incluziune ale UE, făcând inclusiv o trimitere la Pilonul european al drepturilor sociale.

2.6. Acțiunile specifice prezentate în Planul de acțiune vizează patru domenii sectoriale, și anume educația și formarea profesională, ocuparea forței de muncă și competențele, sănătatea și locuințele. Sunt identificate lacunele pentru fiecare dintre acestea. Aceste acțiuni sunt completate de acțiuni transversale, inclusiv construirea de parteneriate solide, sporirea diverselor oportunități de finanțare, încurajarea legăturilor cu societatea-gazdă, îmbunătățirea utilizării noilor tehnologii și a instrumentelor digitale și monitorizarea progresului de integrare.

2.7. CESE recunoaște că Planul de acțiune se concentrează asupra procesului de integrare ca atare și nu asupra intrării în UE. În ciuda acestui fapt, dorește să sublinieze că problema reunificării familiei rămâne un factor important al integrării juridice și sociale.

3. Observații generale

3.1. Spre deosebire de planul din 2016, cel actual nu-i vizează numai pe migranți, ci și pe cetățenii UE „proveniți dintr-un context de migrație”. CESE ia act de domeniul de aplicare mai larg, întrucât aspectele legate de integrare sunt importante și pentru această a doua categorie de cetățeni, precum și pentru toți cetățenii și rezidenții; acest lucru promovează modul de viață european, în care drepturile și nevoile de incluziune sunt legate și de o serie de responsabilități.

⁽¹⁾ CE, Planul de acțiune privind integrarea și incluziunea pentru perioada 2021-2027, p. 5.

⁽²⁾ Ibid., p. 2.

3.2. În ciuda acestui fapt, CESE se teme că domeniul mai larg de aplicare al Planului de acțiune poate duce și la acțiuni mai puțin specifice – și, prin urmare, mai puțin eficiente. Problemele cu care se confruntă noii-veniți sunt diferite de cele ale migranților din a doua și din a treia generație. În plus, includerea nevoilor sociale ale migranților din a doua și din a treia generație în politicile de migrație și integrare riscă să îi stigmatizeze și să perpetueze rasismul.

3.3. Planul de acțiune al Comisiei oferă o bună imagine de ansamblu asupra listei de inițiative europene din diferite domenii care au un impact asupra migrației și integrării. Documentul abordează toate domeniile de politică esențiale care sunt necesare pentru integrarea socioeconomică și politică a migranților nou-veniți. De asemenea, se examinează disponibilitatea fondurilor și a parteneriatelor cu instituții și organizații care vizează facilitarea integrării.

3.4. CESE subliniază că, alături de aceste politici, munca rămâne un factor-cheie al integrării și, ca atare, ar trebui să fie protejată și promovată ca element central în toate domeniile sectoriale acoperite de plan.

3.5. CESE subliniază că adevăratele provocări rezidă în punerea în aplicare a acestor politici. De exemplu, chiar și atunci când calificările anterioare ale migranților sunt recunoscute, angajatorii ezită să îi angajeze din cauza lipsei de încredere în ceea ce privește nivelul lor de competențe. Acesta pare să fie cazul migranților din regiunea MENA și din Asia de Sud și Centrală.

3.6. Angajamentul de a consolida implicarea autorităților regionale și locale, a societății civile și a migranților și a organizațiilor acestora în politicile de integrare și de incluziune ale UE este un aspect pozitiv al noului Plan de acțiune. CESE observă că societatea civilă ar trebui să includă și sindicatele și organizațiile patronale.

3.7. Planul de acțiune recunoaște în mod corect importanța autorităților naționale, regionale și locale în politicile de integrare și promovează cooperarea dintre acestea. De fapt, trebuie remarcat că majoritatea instrumentelor de integrare se regăsesc în sfera lor de competență. Acțiunile la nivelul UE sunt complementare și sunt concepute pentru a promova, a facilita și a coordona colaborarea, atunci când este utilă. În consecință, Planul de acțiune nu conține obiective generale sau specifice pentru statele membre, ci doar recomandări.

3.8. Deoarece textul nu are caracter obligatoriu, iar statele membre sunt în ultimă instanță responsabile de politicile de integrare la nivel național, CESE subliniază necesitatea angajamentelor clare ale statelor membre ale UE și înființarea unor forumuri adecvate, inclusiv prin organizarea de reuniuni periodice, pentru a coordona politicile și a evalua progresul.

3.9. Comisia stabilește clar ce dorește să realizeze în fiecare domeniu. CESE sprijină diagnosticul și realizările propuse, dar constată absența oricăror obiective clare generale sau specifice acțiunii. Eficacitatea punerii în aplicare pare să fie condiționată de un proces de monitorizare, care ar trebui instituit.

3.10. În Avizul SOC/649 („Un nou pact privind migrația și azilul”) ⁽³⁾, CESE își pune întrebări cu privire la amploarea măsurilor de integrare și a sprijinului acordat în acest sens. Instrumentele și stimulentele oferite diferitelor părți interesate de Planul de acțiune pot să nu fie suficiente pentru a îmbunătăți integrarea într-un mod responsabil, mai ales având în vedere natura pe termen lung a măsurilor în acest domeniu. Prin urmare, este necesar să se monitorizeze punerea în aplicare a acestui aspect.

3.11. Finanțarea este o parte importantă a Planului de acțiune. Statele membre și alte părți interesate sunt încurajate să utilizeze pe deplin finanțarea acordată de UE. Planul de acțiune oferă, de asemenea, o imagine de ansamblu asupra tuturor instrumentelor de finanțare disponibile pentru fiecare domeniu sectorial.

3.12. Deși integrarea unor priorități specifice este menționată printre principiile directoare pe care se bazează Planul de acțiune, acesta nu oferă orientări satisfăcătoare cu privire la modul de includere a politicilor de integrare în măsurile generale de coeziune socială.

⁽³⁾ JO C 123, 9.4.2021, p. 15.

3.13. CESE salută trimiterea la dimensiunea de gen a integrării în noul Plan de acțiune. În același timp, subliniază că provocările legate de gen ale integrării merită mai multă atenție și acțiuni mai specifice în fiecare dintre domeniile sectoriale.

4. Observații specifice

4.1. Educația și formarea profesională

4.1.1. Planul de acțiune afirmă, în mod corect, că educația și formarea profesională reprezintă fundamentul participării cu succes în societate. Școlile și alte centre educaționale oferă un mediu important pentru construirea unei societăți favorabile incluziunii și combaterea segregării. În plus, dobândirea educației civice despre democrație și cetățenie pune bazele unei participări active în societate, împiedicând în același timp tinerii să fie atrași de ideologiile extremiste. Acesta este un domeniu în care ar trebui încurajată participarea activă în societatea civilă, deoarece ea promovează încrederea, coeziunea socială și sentimentul de apartenență.

4.1.2. În ceea ce privește acțiunile specifice de îmbunătățire a participării la educație și formare profesională, sprijinul oferit de Comisie ar trebui mai bine precizat, dat fiind că Planul de acțiune cuprinde numai o referire de ordin general la activități de sprijin specifice. Cea mai specifică acțiune menționată este setul de instrumente cu orientări practice privind educația și îngrijirea timpurie, care va fi publicat la începutul anului 2021.

4.1.3. Planul de acțiune menționează, de asemenea, necesitatea de a facilita recunoașterea calificărilor dobândite în țări terțe. El propune mai multe instrumente pentru îmbunătățirea recunoașterii calificărilor: rețelele ENIC-NARIC, programul Erasmus, Cadrul european al calificărilor și portalul Europass. Pe lângă consolidarea instrumentelor existente, este, de asemenea, important să se identifice și să se cartografieze barierele existente în calea recunoașterii, inclusiv lipsa de încredere și alte bariere sociale.

4.1.4. Comisia subliniază importanța învățării limbilor străine și propune dezvoltarea în continuare a unor programe cuprinzătoare și accesibile de învățare a limbilor străine. CESE consideră că învățarea limbilor străine ar trebui să fie în centrul acțiunilor în domeniile educației și ocupării forței de muncă, începând cu primele etape ale procesului de integrare. Învățarea limbii comunității-gazdă asigură accesul la niveluri adecvate de educație și formare profesională, având un impact semnificativ din punctul de vedere al integrării. Prin urmare, programele de învățare a limbilor străine ar trebui, de asemenea, să se bazeze pe o abordare holistică (*).

4.1.5. Având în vedere viitorul obiectiv al Garanției pentru copii, este important să se recomande statelor membre să sprijine un acces mai mare la educație pentru copiii migranți, asigurându-se că procedurile de imigrație nu interferează cu școlarizarea sau cu drepturile copiilor în sens mai larg. Educația ar trebui să evalueze, să satisfacă și să răspundă în mod rezonabil nevoilor individuale ale copiilor migranți cu dizabilități sau altor nevoi, pentru a facilita dezvoltarea personalității, talentelor și creativității lor, precum și a capacităților lor mentale și fizice, la potențialul lor maxim.

4.1.6. Toate acțiunile din aceste domenii ar trebui să urmărească punerea în practică a unor sisteme de educație favorabile incluziunii la toate nivelurile și învățarea pe tot parcursul vieții.

4.1.7. Planul evidențiază importanța capacității de înțelegere a legilor, a culturii și a valorilor societății-gazdă cât mai devreme, prin intermediul unor cursuri de orientare civică. Comisia propune schimburi de bune practici între statele membre în aceste domenii. Informațiile despre aceste aspecte ar trebui furnizate într-un mod care să fie ușor de înțeles și accesibil tuturor.

4.2. Ocuparea forței de muncă și competențele

4.2.1. În acest domeniu, problemele și obiectivele globale sunt bine definite, arătând importanța contribuției migranților la economie, în special în perioada pandemiei de COVID-19. Planul de acțiune subliniază, de asemenea, modul în care nu doar lucrătorii migranți, ci și antreprenorii migranți, vor fi un factor-cheie al creșterii economice în timpul pandemiei și după aceasta.

(*). În ceea ce privește nivelurile lingvistice necesare pentru integrare, a se vedea, de asemenea, avizul SOC/641 pe tema „Integrarea femeilor, a mamelor și a familiilor care provin dintr-un context de migrație în statele membre ale UE și nivelurile lingvistice necesare pentru integrare” (aviz exploratoriu la solicitarea Președinției germane) (JO C 10, 11.1.2021, p. 1).

4.2.2. Pentru a realiza obiectivele menționate, Planul de acțiune încurajează utilizarea instrumentelor UE existente, inclusiv Parteneriatul european pentru integrare (pentru a colabora cu partenerii sociali și economici), inițiativa „Angajatorii își unesc eforturile pentru a contribui la integrare”, programul InvestEU (care sprijină antreprenoriatul), Rețeaua europeană de integrare, Rețeaua serviciilor publice de ocupare a forței de muncă și platforma Europass (pentru distribuirea și extinderea practicilor de evaluare a competențelor), Instrumentul EU de stabilire a profilului de competențe al resortisanților din țările terțe (pentru a facilita validarea competențelor), și viitorul program „Drepturi și valori” (pentru a sprijini persoanele care provin dintr-un context de migrație).

4.2.3. Printre alte obiective, Planul de acțiune menționează, de asemenea, depășirea dificultăților privind accesul la servicii și informații financiare, dar nu propune nicio acțiune specifică pentru rezolvarea acestor dificultăți. În acest sens, Planul de acțiune ar trebui să încurajeze capacitatea lucrătorilor migranți asigurând accesul la informații financiare și juridice, mecanisme de tratare a plângerilor și o raportare sigură, în formate ușor de înțeles și accesibile.

4.2.4. Planul de acțiune subliniază în mod corect importanța asigurării unor sisteme sau teste de evaluare a competențelor mai eficiente și mai rapide, luând în considerare și experiențele anterioare în acest sens.

4.2.5. Instrumentele de evaluare a competențelor nu sunt, însă, suficiente pentru a asigura un acces mai mare pe piața muncii, fiind necesare acțiuni care să abordeze neîncrederea și discriminarea. Este important să se ofere sprijin și orientări specifice agențiilor naționale pentru ocuparea forței de muncă și părților interesate din sectorul ocupării forței de muncă pentru a elabora politici împotriva discriminării și pentru a promova participarea la toate nivelurile. De asemenea, este esențial să se recomande politici naționale care să asigure un acces mai larg și mai ușor pentru resortisanții țărilor terțe la toate sectoarele de ocupare a forței de muncă, facilitând procedurile de solicitare a vizelor.

4.2.6. Planul de acțiune ar trebui să sublinieze și importanța promovării unui acces mai mare la ucenicii, stagii, formare profesională și chiar activități de voluntariat, care pot fi calea către un loc de muncă adecvat, cu normă întreagă. Astfel, migranților și rezidenților care provin dintr-un context de migrație li se oferă posibilitatea de a lucra, de a-și crește nivelul de competențe și de a avea un venit pentru a se întreține pe ei înșiși și familiile lor. Mai exact, programele care promovează accesul tinerilor pe piața muncii (de exemplu, Garanția pentru tineri) ar trebui să conțină dispoziții specifice pentru a garanta participarea resortisanților țărilor terțe.

4.2.7. Planul de acțiune ar trebui să aibă în vedere, de asemenea, acțiuni specifice care vizează capacitatea femeilor migrante și refugiate și îmbunătățirea accesului acestora pe piața muncii, inclusiv prin consolidarea măsurilor împotriva traficului de persoane și prin sprijinirea nevoilor specifice.

4.3. Sănătatea

4.3.1. Planul de acțiune subliniază un fapt important, și anume că pandemia de COVID-19 a adus în prim-plan existența unor inegalități profunde în accesul la serviciile de sănătate și că acest lucru prezintă riscuri pentru societate în ansamblu.

4.3.2. În contextul pandemiei, CESE consideră că toți migranții, inclusiv migranții în situație neregulamentară, ar trebui să aibă acces la asistență medicală de bază, în special la teste și vaccinări, în toate statele membre ale UE.

4.3.3. În ceea ce privește acțiunile propuse, Comisia se referă la posibilitățile de finanțare prin FAMI, FSE+, FEDR și în cadrul viitorului program „Drepturi și valori”. Planul de acțiune încurajează, în mod corect, utilizarea finanțării UE pentru furnizarea de servicii de sănătate.

4.3.4. CESE subliniază că este esențial să se recomande statelor membre să elimine barierele din calea accesului la serviciile de sănătate și barierele din interiorul serviciilor de sănătate, inclusiv prin campanii de informare privind sistemele naționale de sănătate, prin evaluarea și satisfacerea nevoilor individuale de sănătate ale migranților cu dizabilități.

4.3.5. CESE subliniază importanța sensibilizării și promovării sănătății mintale a populației migrante ca parte a procesului de integrare, în special în lumina pandemiei actuale, prin asigurarea unor servicii de sănătate mintală care țin seama de dimensiunea culturală.

4.3.6. Acțiunile menite să asigure un acces mai larg la serviciile de sănătate ar trebui să includă și centrele de primire pentru solicitanții de azil, în special în contextul elaborării noului program de sănătate.

4.4. *Locuințele*

4.4.1. Comisia va crea o inițiativă pentru locuințe la prețuri accesibile, astfel cum s-a anunțat în cadrul inițiativei „Valul de renovări”, și va promova locuințele nesegregate, demne, accesibile și convenabile ca preț. O atenție specială va fi acordată modelelor de locuințe autonome – spre deosebire de locuințele colective – pentru solicitanții de azil.

4.4.2. Printre obiectivele enumerate în acest domeniu, combaterea discriminării pe piața imobiliară și reducerea segregării rezidențiale ar trebui să fie priorități principale.

4.4.3. Acest lucru ar trebui să implice, de asemenea, un accent mai mare pe extinderea locuințelor la prețuri accesibile, inclusiv a locuințelor sociale, prin soluții integrate care îi vizează pe resortisanții țărilor terțe, precum și pe toți rezidenții care se confruntă cu necesități în materie de locuințe⁽⁵⁾.

4.4.4. Statele membre ar trebui încurajate să utilizeze, de asemenea, finanțarea UE pentru a concepe și a pune în aplicare mecanisme de acces la justiție în cazul abuzurilor în materie de locuințe.

4.5. *Parteneriate pentru un proces de integrare mai eficient*

4.5.1. Comisia intenționează să consolideze Rețeaua europeană de integrare furnizând statelor membre finanțări specifice și sprijin pentru consolidarea capacităților.

4.5.2. Se acordă o atenție deosebită sprijinului destinat autorităților locale și regionale, inclusiv extinderii Academiei urbane privind integrarea și consolidării dialogului interconfesional între comunități, sprijinind orașele în prevenirea radicalizării în cadrul inițiativei „Orașele din UE împotriva radicalizării” lansată în 2019. CESE subliniază importanța dialogului interconfesional pentru integrare.

4.5.3. Planul de acțiune menționează, de asemenea, Forumul european anual privind migrația, organizat în colaborare cu CESE și, în special, cu grupul său de studiu tematic IMI, ca o modalitate de a sprijini consultarea societății civile și a organizațiilor din diasporă.

4.5.4. Nu în ultimul rând, planul anunță sprijin pentru fundații și organizații prin desfășurarea unui dialog structural privind integrarea migrației și explorarea posibilelor instrumente de cooperare, fără a detalia în ce ar consta sprijinul respectiv.

4.6. *Oportunități sporite de finanțare din fonduri ale UE*

4.6.1. Aspectele legate de finanțare reprezintă linia directoare comună a tuturor acțiunilor propuse în plan și sunt conectate cu CFM 2021-2027. Se adaugă o prezentare generală a principalelor fonduri UE care au sprijinit integrarea și incluziunea în perioada 2014-2020, dar nu sunt menționate cifre pentru perioada următoare. Aici, CESE realizează că este necesar să aștepte finalizarea etapei de programare pentru a ști cât vor aloca statele membre în cadrul fiecărui fond pentru probleme de integrare.

4.6.2. Lista fondurilor care pot fi utilizate pentru integrare și incluziune sau care sunt relevante pentru acțiunile de sprijinire a migranților este impresionantă, inclusiv FAMI, FSE+ și FEDR. În același timp, ar trebui clarificate sinergiile cu alte fonduri, de exemplu cu Erasmus+, Mecanismul de redresare și reziliență, FEDR și InvestEU. Odată adoptat, Instrumentul de asistență tehnică va putea, de asemenea, să ofere sprijin statelor membre pentru dezvoltarea sau îmbunătățirea politicilor de integrare și incluziune. În sfârșit, viitorul program „Drepturi și valori” ar putea juca, de asemenea, un rol în finanțarea acțiunilor specifice care îi vizează pe cetățenii UE proveniți dintr-un context de migrație. S-a decis stabilirea unui portofoliu amplu de fonduri posibile, dar o soluție mai bună ar fi putut fi optarea pentru fonduri de integrare specifice. CESE sugerează Comisiei să faciliteze accesul la finanțare, de exemplu prin crearea unui instrument specific pentru integrarea migranților.

⁽⁵⁾ Pentru o imagine de ansamblu a soluțiilor inovatoare și favorabile incluziunii privind locuințele, a se vedea raportul Housing Europe Observatory, 2018. *Housing & Migration. Research Briefing* („Locuințele și migrația. Raport de cercetare”). Bruxelles: Housing Europe Observatory.

4.6.3. Garanția europeană pentru copii este, de asemenea, importantă în acest cadru, deoarece printre copiii cei mai dezavantajați se numără și cei care provin dintr-un context de migrație.

4.6.4. Complexitatea finanțării UE face necesară actualizarea setului de instrumente dezvoltat în 2018 pentru utilizarea fondurilor pentru integrare în perioada de programare 2021-2027.

4.6.5. Un alt aspect interesant al politicii de finanțare este intenția Comisiei de a dezvolta parteneriate public-privat cu fundații și donatori privați.

4.7. Promovarea participării și întâlnirilor cu societatea-gazdă

4.7.1. CESE salută ideea de a implica grupul de experți nou creat cu privire la opiniile migranților, compus din migranți și organizații care îi reprezintă, în conceperea și punerea în aplicare a viitoarelor politici privind migrația, azilul și integrarea. Acest lucru ar putea contribui la îmbunătățirea participării migranților și a cetățenilor UE care provin dintr-un context de migrație la procesul consultativ și, de asemenea, ar putea garanta că politicile reflectă nevoile reale. Din aceste motive, este important să se creeze oportunități de schimburi bidirecționale între resortisanții țărilor terțe și comunitățile-gazdă, începând din primele etape ale primirii și integrării.

4.7.2. Obiectivul Planului de acțiune este promovarea dialogului și sensibilizarea tuturor europenilor cu privire la realitățile legate de integrare și migrație. Acest obiectiv riscă, însă, să fie prea vag, în ciuda eforturilor clare depuse pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la fapte și cifre. Schimbarea narațiunii despre migrație în rândul opiniei publice este o necesitate absolută, iar CESE se întreabă ce măsuri vor fi luate pentru a realiza acest lucru.

4.7.3. CESE sprijină inițiative precum festivalurile de fotbal care vizează tinerii migranți din orașele-gazdă ale campionatelor UE, ceea ce ar putea avea un impact pozitiv asupra narațiunilor pozitive privind migrația. Cu toate acestea, alte măsuri *ad hoc*, cum ar fi premiile de integrare pentru școlile sau comunitățile/organizațiile locale, pot întări diferențele percepute și pot stigmatiza anumite grupuri.

4.8. Consolidarea utilizării noilor tehnologii și a instrumentelor digitale

4.8.1. Planul de acțiune al Comisiei recunoaște, în mod corect, riscul real al unui decalaj digital între migranți și populația autohtonă, din diferite motive: 8,1 % dintre persoanele născute în afara Europei nu își pot permite un calculator, comparativ cu 3,1 % dintre cei născuți în Europa, iar părinții din gospodăriile de migranți pot avea mai multe dificultăți în a-și sprijini copiii în învățarea la distanță.

4.8.2. Planul de acțiune recomandă creșterea nivelului de alfabetizare digitală a populației de migranți, dar nu conține propuneri specifice sau obiective cu privire la modul în care acest lucru ar trebui realizat în practică.

4.8.3. O idee interesantă este implicarea migranților în crearea și furnizarea de servicii publice digitale. CESE consideră că acest lucru a fost deja realizat în ceea ce privește activitățile administrative ale UE.

4.9. Monitorizarea progresului: către o politică de integrare și de incluziune bazată pe date concrete

4.9.1. CESE salută obiectivul unei dezbateri bazate într-o mai mare măsură pe date concrete privind migrația. Dacă datele și instrumentele de prezentare mai bune pot contribui la atingerea acestui obiectiv, aceste date trebuie colectate și diseminate, iar instrumentele respective trebuie dezvoltate și extinse. Există încă din 2010 indicatori ai UE privind integrarea, dar – în ciuda eforturilor considerabile – persistă încă o serie de lacune la nivel de cunoștințe. În acest sens, un nou barometru și un tablou de bord comun ar putea reprezenta instrumente utile pentru realizarea de analize comparative între țări și de-a lungul timpului.

Bruxelles, 27 aprilie 2021.

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Christa SCHWENG